

قصه روزنامه‌جات عهد بوق

تاریخ مطبوعات ایران برای نوجوانان

سیدعلی کاشفی خوانساری

نشر گویا

سرشناسه : کاشفی خوانساری، سیدعلی، ۱۳۵۰ -

Kashefi Khansari, Ali

عنوان و نام پدیدآور : قصه روزنامه جات عهد بوق : تاریخ مطبوعات ایران

برای نوجوانان/سیدعلی کاشفی خوانساری.

مشخصات نشر : تهران : نشر گویا، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری : ۱۴۶ ص.؛ مصور.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۹۱۴۱-۴

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

عنوان دیگر : تاریخ مطبوعات ایران برای نوجوانان.

موضوع : مطبوعات -- ایران -- تاریخ -- ادبیات کودکان و نوجوانان

موضوع : Press -- Iran -- History -- Juvenile literature

رده بندی کنگره : PN۵۴۴۹

رده بندی دیویی : [ج]۰۷۹/۵۵

شماره کتابشناسی ملی : ۷۳۰۶۶۶۳

نشر گویا

خیابان کریم خان زند، روبروی ایرانشهر، پلاک ۸۹

تلفن : ۸۸۳۱۳۴۳۱ - ۸۸۸۲۸۸۸۴

www.gooyabooks.com info@gooyapub.com

gooya.publication
gooyabookstore

قصه روزنامه جات عهد بوق

(تاریخ مطبوعات ایران برای نوجوانان)

سید علی کاشفی خوانساری

طرح جلد و طرح های داخلی: پژمان رحیمی زاده

صفحه آرا: عطیه سادات بخارایی

چاپ نخست: ۱۳۹۹

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۹۱-۴۱-۴

چاپ: خاندی فرهنگ و هنر گویا

حق چاپ و انتشار کلیه ی مطالب محفوظ است.

هرگونه اقتباس و استفاده از مطالب منوط به دریافت اجازه از ناشر است.

فهرست

۷	مقدمه
۱۳	وقتی که سزار و ناصر خسرو روزنامه‌نگار بودند
۲۱	وقتی ایرانی‌ها روزنامه‌های خارجی را می‌دیدند
۲۷	و حالا روزنامه‌های خودمان
۳۳	بالاخره اولین روزنامه ایران
۴۱	اولین نشریه شهرستانی
۴۷	روزنامه وقایع اتفاقیه
۵۳	وقتی اسم روزنامه‌ها عوض می‌شد
۵۹	اولین وزیر مطبوعات
۶۵	روزنامه بچه‌های مدرسه تبریز
۷۱	اولین روزنامه خصوصی
۷۷	مجله دانش‌آموزان ارمنی
۸۳	آغاز قرن بیستم
۸۹	اولین روزنامه‌های اسلامی
۹۵	شاه و جنگ با روزنامه‌نگاران
۱۰۱	مجلس و انجمن
۱۰۷	نسیم شمال
۱۱۳	پادشاه سیزده ساله
۱۱۹	روزنامه‌های زنان
۱۲۵	نوجوانان و چند نشریه دیگر
۱۳۱	حرف آخر
۱۳۷	فهرست منابع
۱۴۵	فهرست تصاویر

مقدمه

شما اهل روزنامه و مجله خواندن هستید یا نه؟ این چه سؤالی است، خُب معلوم است شما یک نوجوان کتابخوان هستید. منظورم این بود که چقدر به دنیای مطبوعات و روزنامه‌نگاری علاقه‌مند هستید؟ آخر بعضی از بچه‌ها هستند که سرشان درد می‌کند برای این جور حرف‌ها. مثلاً روزنامه‌های مختلف را می‌شناسند، مجله‌هایی را که می‌خرند آرشیو می‌کنند، قسمت‌های مورد علاقه خود را از روزنامه‌ها و مجله‌ها جدا می‌کنند و در یک دفتر مخصوص می‌چسبانند و کارهایی مثل این.

بعضی از بچه‌ها خودشان عاشق کار روزنامه‌نگاری‌اند. همیشه در مسابقات روزنامه دیواری شرکت می‌کنند. در مدرسه و مسجد مجله‌های تجربی تولید می‌کنند. هر جا که بشنوند مسابقه مقاله‌نویسی یا گزارش‌نویسی است، اولین آثار رسیده از آنها خواهد بود. بعضی از آنها خبرنگاران افتخاری

مجلات هستند.

خلاصه، خواستم بگویم طرف صحبت ما این بچه‌ها هستند. بچه‌هایی که مطبوعات را دوست دارند، بچه‌هایی که اهل مطالعه تاریخ هستند، آنهایی که ذهن تحلیل‌گر دارند و می‌خواهند بفهمند چه شد که این جور شد؟! و گرنه بقیه بچه‌ها ممکن است بگویند به ما چه که صدوپنجاه سال قبل روزنامه‌ها یکی چند قران بوده یا اولین مصاحبه در کدام روزنامه چاپ شده و اولین کاریکاتور مطبوعاتی چه موضوعی داشته است.

می‌خواهیم از تاریخ مطبوعات کشورمان صحبت کنیم. نه! مطمئن باشید اهل بحث‌های سیاسی نیستم. می‌خواهیم بدانیم اولین روزنامه‌ها چه نام داشته‌اند؟ اولین مجله مذهبی کجا منتشر شده است؟ اولین مجله ورزشی چه سالی منتشر شد؟ اولین مجله سینمایی چطور؟ روزنامه‌ها از چه موقعی عکس‌دار و مصور شدند؟ چه موقعی رنگی شدند؟ زمان پدربزرگ روزنامه‌ها را چند می‌فروختند؟ زمان نوجوانی پدر چطور؟

مثلاً شما می‌دانید که قدیمی‌ترین نشریه‌ای که هنوز برای دانش‌آموزان منتشر می‌شود، چه نام دارد؟ بله، کیهان بچه‌ها از همه قدیمی‌تر است و پنجاه سالش هم گذشته است. یعنی بعید نیست پدر و مادر شما هم در بچگی کیهان بچه‌ها می‌خوانده‌اند. آیا می‌دانید اسم قبلی مجلات رشد، مجلات پیک بوده است؟ می‌دانید روزنامه‌ها که امروز صد تومان هستند همین پانزده سال قبل، پنج تومان بودند؟ می‌دانید روزنامه اطلاعات هشتاد سال است که منتشر می‌شود؟ به نظر شما کدام مجله ورزشی قدیمی‌تر است؟ چه کسی اسم اولین مجله طنز ایران را می‌داند؟

باز هم برایتان از شنیدنی‌های تاریخ مطبوعات بگویم؟ مثلاً تا همین صد سال پیش روزنامه‌ها کمتر از حروف چاپی استفاده می‌کردند و هر روزنامه‌ای خوشنویسی داشت که آن را می‌نوشت و روزنامه با چاپ سنگی چاپ می‌شد؛ زبان روزنامه‌های قدیمی، گاهی این قدر عجیب است که فقط به درد خندیدن می‌خورد؛ خیلی از شعرها و داستان‌های مهم برای اولین بار

در روزنامه‌ها چاپ شده؛ روزنامه‌های روزهای مهم تاریخ ایران یک سند ارزشمند و تماشایی هستند. مثلاً روزنامه‌های روز پیروزی انقلاب، آزادی خرمشهر، فوت امام، آزاد شدن اسیران جنگی و یا خبرهای قدیمی‌تر؛ صدور فرمان مشروطه، انقراض سلسله قاجار، حمله روسیه و انگلیس به ایران، ملی شدن صنعت نفت، مرگ جهان پهلوان تختی و

ضمناً بد نیست بدانید در دوره قاجار حدود هزار نشریه و در دوره پهلوی حدود پنج هزار نشریه و در سال‌های پس از انقلاب هم حدود هفت هزار نشریه مختلف در ایران منتشر شده‌اند.

در این کتاب با هم درباره تاریخ مطبوعات ایران صحبت می‌کنیم.